

ŠIMTMEČIO REGIONAS

Vadovas po Kauno regiono Šimtmečio vietas

Objektai, nakvynė, maistas, pramogos, renginiai

ŠIMTMEČIO OBJEKTAI

BIRŠTONAS

1. Birštono kurhauzas 1850-1931 m.

B. Sruogos g. 2, Birštonas

Kürhauz (vok.) - poilsio namų koncertų, šokių salė su bufetu. Birštono kurhauzas yra vienas iš nedaugelio išlikusių tokio tipo pastatų Lietuvoje, 2006 m. įrašytas į architektūros paveldo objektų sąrašą. 1885 m. Birštono kurorte jau stovėjo restoranas, kuris tarpukariu buvo kapitališkai rekonstruotas, interjeras dekoruotas K. Šimonio pano, įrengta lauko terasa su staliukais po skėčiais. Birštono kurorto direktoriaus Balio Matulionio nurodymu kurhauze buvo atidaryta viena pirmųjų dietinio maitinimo įstaigų Lietuvoje. II-ojo pasaulinio karo metu tai buvo bene vienintelis pastatas Birštone nukentėjęs nuo gaisro, kurio metu sudegė interjeras. Po karo statinys rekonstruotas ir įgavo šiandienines formas. 2013 m. atidarytas po rekonstrukcijos - čia vyksta koncertai, konferencijos, meno parodos.

2. Kurorto administracijos pastatas, architektas R. Steikūnas, 1930 m.

B. Sruogos g. 4, Birštonas

Birštono kurorto valdybos pastatas pasižymi išskirtine architektūra, būdinga prabangaus tipo kurortinėms viloms. Kurortinėse gyvenvietėse mediniai administracijos pastatai buvo laikomi tinkamu reiškiniu.

Kaip ir 1931 metais pradėta statyti šalimais esantį naujojo kurhauzo pastatą, Birštono kurorto valdybos būstinę suprojektavo vienas įvairiapusiškiausių tarpukario laikotarpio architektų – Romanas Steikūnas. Dekoro elementai yra apjungti su savotiškais modernizmo rudimentais, ryškiausiai iš kurių pastate atsiskleidžia R. Steikūno medinių namų projektuose pamėgtas komponentas – stambios apvadinės juostos, nusitęsios nuo langų per visą fasado ilgį, kuriančios savotišką aliuziją į juostinius langus.

Įdomiausias akcentas – pastatui išskirtinumą suteikianti suapvalinta veranda, kuri išsidėsčiusi per visą priekinio fasado centrinės dalies ilgį. Kaip būdinga mažesniuose miesteliuose statytiems administraciniams pastatams, Birštono valdybos name patalpas turėjo ir kitos įstaigos – kurorto paštas ir ambulatorija, buvo įrengti tarnybiniai butai. Kurorto administracijos būstinė kartu su kurhauzo pastatu ir nedideliu paviljonu sudaro vieną įdomiausių šalyje išlikusių tarpukario laikotarpio kurortinės medinės architektūros ansamblių. 2013 m. atidarytas po rekonstrukcijos – čia įsikūręs turizmo informacijos centras.

3. Raudonojo Kryžiaus gydykla (dabartinė „Tulpės“ sanatorijos purvo gydykla), architektas R. Steikūnas, 1927 m.

Birutės g. 31, Birštonas

Netrukus po oficialaus kurorto statuso suteikimo Birštonui (1854 m.), mieste buvo pastatytas vandens gydyklų pastatas. 1924 m. oficialiu kurorto valdytoju tapo Raudonojo kryžiaus organizacija, įsipareigojusi tuometiniam Sveikatos departamentui modernizuoti ir plėtoti kurortą. Reikšmingu įvykiu kurorto istorijoje tapo gydymas purvu. Specialiai tam 1927 m. buvo pastatyta ir „Tulpės“ sanatorijos purvo gydykla, veikianti iki šiol. Tuo metu lietuvių kalboje vietoj žodžio „vonia“ buvo vartojamas žodis „tynia“, tad naujoji purvo gydykla buvo vadinama - „Purvotynia“.

JONAVOS RAJONAS

Kviečiame atvykti į pakiliai Šimtmetį švenčiančią Jonavą. Pasivaikščiokite jaukaus, tautos istorijos didvyrius menančio miesto gatvėmis, aplankykite atminimo vietas, sudalyvaukite Šimtmečiui skirtose muziejaus edukacinėse programose. Atsipalaiduokite išmėgindami aktyvaus laisvalaikio pramogas ar apsilankydami Jonavos kultūros centro renginiuose.

4. Partizanų memorialas

Panerių gatvė, Jonava, koordinatės: 518162, 6103961 (LKS).

Netoli nuo Jonavos centro esančioje Panerių gatvėje stovi akmens memorialas, kryžius ir koplytstulpis, skirtas nužudytų partizanų atminimui. Ant paminklinio akmens iškalti daugiau nei 60 didvyrių vardai, pavardės ir slapyvardžiai. 1944-1955 metais Jonavos apylinkėse jie krito nuo NKVD ir kitų sovietinių smogikų organizacijų. Čia pagerbti Didžiosios Kovos, Vyčio apygardų partizanai, užkasti Neries pakrantėje. Memoriale minimas ir vienas legendinių kovotojų, Didžiosios Kovos partizanų apygardos vadas Jonas Misiūnas – Žalias Velnias. Sumanumu garsėjęs partizanas 1944 metų liepą subūrė 200 kovotojų. Išdavikų įviliotas į spąstus Vilniuje, 1947 metų kovo 11 dieną J.Misiūnas buvo nužudytas Maskvoje.

5. Atminimo laukas

Panerių gatvė, Jonava, koordinatės: 518694, 6104564 (LKS).

1995 m. Jonavoje tarp Panerių ir J.Basanavičiaus gatvių ties geležinkelio viaduku įkurtas Atminimo parkas ir greta jo esantis Atminimo laukas. Garbaus amžiaus moteris viena, neturėdama jokios technikos ir transporto, padovanojo miestui ir visai Lietuvai kvapą gniaužiantį Atminimo lauką – pati nešė ir skaldė akmenis, vandenį, maišė cemento skiedinį, nuėmė velėną, ant kurios sutvirtino svarbų valstybės simbolį, naudojamą Šaulių ir kitų patriotinių organizacijų. A.Rutkauskienės pastatytas monumentas sveria ne vieną toną. Atminimo lauko simbolius 18 metų stačiusi A.Rutkauskienė savo triūsą skyrė nuo sovietų budelių kritusių šaulių, jaunlietuvių, kitų laisvės gynėjų atminimui – šioje vietoje dar tarpukario laikais stovėjo medinis šaulių koplytstulpis, atstatytas Sąjūdžio laikais. Tremtinė sukūrė ne tik dvigubą kryžių, bet ir iš smulkesnių akmenų supylė kauburėlius primenančias maždaug 200 vienodos formos kompozicijų, skirtų pokario didvyrių atminimui.

6. Antkapinis paminklas Lietuvos kariams

Žeimių gatvė, Jonava, koordinatės: 517719, 6104302 (LKS).

Senosiose Jonavos kapinėse palaidoti Pirmojo pasaulinio karo metu ir pokaryje žuvę Lietuvos kariuomenės kariai. Po Antrojo pasaulinio karo antkapiniai paminklai buvo sunaikinti. Atgimimo metais, sunaikintose kapinėse kuriant „Ramybės skverą“, buvo pastatytas akmuo karių kapeliams atminti, kuriame iškaltas užrašas: „Šioje vietoje ilsisi Nepriklausomybės kovų dalyvių palaikai ir jų antkapiniai kryžiai.“

KAIŠIADORIŲ RAJONAS

Žiežmariai-Kaišiadorys-Žasliai - vietos, kalbančios apie kovas už Lietuvos laisvę

7. Žiežmariai

Žiežmarių sen., Kaišiadorių r. sav.

Žiežmariuose 1919 m. balandžio 2-9 d. Žaslių kautynių metu buvo įsikūrusi Lietuvos kariuomenės vadavietė. Žiežmarių kapinėse 1919 m. balandžio 10 d. iškilmingai palaidoti žuvusieji Žaslių kautynėse. Mieste verta aplankyti šv. Jokūbo bažnyčią, kuri yra dalis per Lietuvą einančio šv. Jokūbo kelio. Bažnyčia ypatinga dar ir tuo, kad vietoje numatytų dviejų bokštų teturi vieną. Išskirtinis aikštėje priešais bažnyčią esantis Laisvės paminklas, kurio autorius Adomas Jakševičius, vienas įdomesnių tarpukario Lietuvos bažnytinio meno atstovų, puošęs ne vieną bažnyčią, tame tarpe ir Kaišiadorių Kristaus prisikėlimo katedrą. 1991 m. paminklas buvo atstatytas. Laisvės paminklo autorė – dailininkė V. Venckūnienė, o paminklo architektūrinės dalies autorius – architektas A. Sprindys. Žiežmariuose gyvenusi viena didžiausių žydų bendruomenių Kaišiadorių rajone. Šiuo metu restauruojama sinagoga, viena iš 14 Lietuvoje išlikusių medinių sinagogų. Išlikusi Žiežmarių dvaro, statyto Tiškevičių XIX a., sodyba.

8. Kaišiadorių geležinkelio stoties pastatas

Misiūno a. 1, Kaišiadorys

Kaišiadorys pirmą kartą paminėti istoriniuose šaltiniuose kaip Košeidarova 1590 metais. Už savo vystymąsi miestas turi būti dėkingas geležinkeliui, šalia kurio išaugo. Kaišiadorių geležinkelio stoties pastatas liudija apie kovas už nepriklausomybę ir laisvę po abiejų pasaulinių karų. Kova už nepriklausomybę Kaišiadoryse prasidėjo 1918 metais lapkričio mėnesį sukūrus Parapijos komitetą. 1919 m. liepos 6 d. iš Kaišiadorių į Radviliškį išvyko pirmas nepriklausomos Lietuvos traukinys. Antrojo pasaulinio karo metu Kaišiadorių geležinkelio stotyje dirbo Lietuvos laisvės kovoms svarbus žmogus – Jonas Misiūnas – Žalias Velnias. Būtent jis 1944 metais pradėjo kaupti ginklus ir kviesti vyrus kovoti prieš ateinančią sovietinę okupaciją bei vadovavo Didžiosios kovos apygardos A rinktinei, garsėjo kaip vienas sumaniausių partizanų vadų.

9. Žaslių miestelis

Žaslių sen., Kaišiadorių r. sav.

Iš Kaišiadorių kelias veda į Žaslius, kurių pradžia tolیمame XV amžiuje. Būtent šiame miestelyje bene seniausiai apsigyveno žydai Kaišiadorių rajone, jame buvo viena didžiausių žydų bendruomenių. 1919 m. nuo Žaslių per Guronis, Pajautiškes ir Strošiūnus driekėsi fronto linija tarp Sovietų Rusijos ir Lietuvos kariuomenių. Ši linija balandžio 2-8 dienomis buvo tapusi viena svarbiausių, kurioje sprendėsi jaunos Lietuvos valstybės likimas. Žaslių kautynės buvo pirmosios organizuotos Lietuvos kariuomenės puolamojo pobūdžio Daugų–Žaslių karinės operacijos dalis, kurios metu iš įtvirtintos Strošiūnų–Pajautiškių–Guronų–Žaslių geležinkelio stoties–Žaslių miestelio linijos bolševikai buvo nustumti Mijaugonių kryptimi (vėliau pasitraukė link Maišiagalos). Tuo būdu buvo galutinai sutrukdytos bolševikų pastangos pro Alytų ir Kaišiadoris žygiuoti į Kauną ir užimti visą Lietuvą. Kautynių metu lietuvių pusėje žuvo 4, sužeisti 40 ir dingo be žinios 20 kareivių. Žuvusieji išskilingai palaidoti 1919 m. balandžio 10 d. Žiežmarių kapinėse.

KAUNO RAJONAS

Neilgoje kelionėje Jums atsiskleis ypač turtinga ir išskirtinė dviejų dešimtmečių tarpukario dvasia, atsispindinti profesoriaus Tado Ivanausko įkurtoje sodyboje „Obelynė“, medinių Kačerginės kurorto vilų architektūroje ir nelygioje kovoje už laisvę žuvusių Lietuvos partizanų žeminėje.

10. Tado Ivanausko Obelynės sodyba

Obelynės g. 2, Ringaudai, Kauno r.

Obelynės parkas – gamtininko profesoriaus Tado Ivanausko įkurtas botanikos parkas jo sodyboje Akademijoje, Kauno rajone. 1920 m. iš parceliuojamo Marvos dvaro prof. T. Ivanauskas nusipirko 8 ha žemės, pastatė čia gyvenamąjį namą, kitus pastatus ir įkūrė Obelynės botanikos parką. Pavadinimas kilo nuo skardžiuose gausiai žydinčių ir derančių laukinių obelių ir gudobelių. Botaniniu atžvilgiu įdomus Obelynės parkas užima apie 6,5 ha plotą. Parko augalų kolekciją sudaro per 300 rūšių ir formų medžių bei krūmų. Obelynėje auga vieni iš seniausių planetos medžių – dviskiautis ginkmedis ir metasekvoja.

11. Tarpukario vilos Kačerginės miestelyje

Gdytojo, Lietuvos kariuomenės brigados generolo P. Vaiciuškos vila

J. Janonio g. 46, Kačerginės mstl., Kačerginės sen., Kauno r.

Pastatas svarbus ne tik kaip medinės architektūros paveldas, bet ir savo istorija. Tarpukariu viloje vasarodavo Lietuvos kariuomenės generolas – gydytojas Pranas Vaiciuška. Medinukėje 1935 m. statytoje viloje, po karo veikė pradžios mokykla, ją baigė ne viena kačerginiečių karta. Pastatas atrestauruotas 2016 m.

Inžinieriaus V. Reklaičio vila

J. Janonio g. 86, Kačerginės mstl., Kačerginės sen., Kauno r.

Kačerginės kurorto direktorius, inžinierius V. Reklaitis medinę vilą pastatė 1934 m. Sovietmečiu joje veikė ambulatorija. Per keletą dešimtmečių pastatas sunyko, todėl 2016 m. nuspręsta jį atrestauruoti. Viloje įsikūrusi Kačerginės seniūnijos administracija, veikia miestelio muziejus, turizmo informacijos centro filialas.

12. Lietuvos partizanų stovyklos vieta (Papiškės-Novos partizanų žeminė)

Drapakampio miškas, Papiškių k., Zapyškio sen., Kauno r., koordinatės: 54.918392, 23.578128 (LKS).

Šioje žeminėje 1944–1945 m. slapstėsi devyniolika partizanų. Tarp jų – sužeistas Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio štabo viršininkas buvęs partizanas Vytautas Balsys slapyvardžiu Uosis. Sovietmečiu žuvusiems atminti prie žeminės V. Balsys pastatė kryžių. Partizanų slaptavietė pirmą kartą buvo atstatyta 2002 m. Žeminė, veikiama drėgmės ir laiko, per dešimt metų vėl tapo avarinės būklės. Todėl 2013 m. ji buvo atrestauruota antrą kartą. 2013-ųjų birželį Papiškės–Novos partizanų stovyklavietė įrašyta į Kultūros vertybių registrą, o rugsėjį surengtos Papiškės–Novos partizanų antrą kartą atnaujintos žeminės pašventinimo iškilės.

KĖDAINIŲ RAJONAS

Šimtmečio maršrutas Kėdainiuose: trys objektai ir trys asmenybės – vienuolis, prezidentas, savanoris – kovoję už Lietuvos nepriklausomybę. Vienas malda, pastiprinančiu žodžiu ir aktyvia meile, kiti – ryžtu, drąsa ir ginklu. Maršruto ilgis - 36 km (Paberžė – Kėdainiai – Taučiūnai).

13. 1863 m. sukilimo muziejus ir sakralinio meno „saugotuvės“ Paberžėje.

Paberžė, Kėdainių r., tel. +370 645 12407, www.kedainiumuziejus.lt.

1966-2005 m. Paberžės bažnyčioje kunigavo vienas populiariausių Lietuvos dvasininkų - vienuolis Tėvas Stanislovas. Pokario metais savo pamoksluose Tėvas Stanislovas drąsino žmones nepasiduoti nusivylimui ir girtuoklystei, skatino remti kovotojus už laisvę ir nestoti į komunistų partiją, ragino tuoktis bažnyčioje ir nešvęsti sovietinių švenčių, melstis už ištremtuosius ir įkalintus tautiečius ir smerkė žiaurios trėmimo akcijos vykdytojus. Tardomas Tėvas Stanislovas savo pamokslų turinio neišsigynė, 1948 m. jis buvo nuteistas ir išvežtas į Intos lagerį Komijos ASSR. Grįžusį iš lagerio, norėdama populiarių kunigų kuo labiau atskirti nuo visuomenės, valdžia perkėlė į tuomet vieną vargingiausių užkampio parapijų Kėdainių rajono pakraštyje – Paberžę. Tačiau netrukus Tėvo Stanislovo dėka Paberžės vardas tapo žinomas ne tik Lietuvos, bet ir Rusijos, Ukrainos, Estijos ir kitų kraštų intelektualams. Jis rinko ir restauravo bažnytinius žibintus, rūbus, paveikslus, įvairius sendaikčius – sukaupe unikalią kolekciją, kurią įkurdino svirnelyje-muziejuje. Paberžėje buvo laikoma ir platinama draudžiama literatūra. Čia visą sovietmetį buvo laikoma paslėpta nepriklausomos Lietuvos Trispalvė. Tėvas Stanislovas (Dobrovolskis) yra apdovanotas Gedimino 4 laipsnio ordinu, Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiumi, Santarvės fondo premija, o 1997 metais jam buvo suteiktas Kėdainių krašto garbės piliečio vardas. Palaidotas Paberžės bažnyčios šventoriuje. Buvusiame Paberžės dvare įkurtas vienintelis Lietuvoje 1863 metų sukilimo muziejus.

14. Kėdainių krašto muziejus ir paminklinė lenta-horeljefas Jonui Žemaičiui-Vytautui.

Didžioji g. 19, Kėdainiai, tel. +370 347 53685, www.kedainiumuziejus.lt.

Kėdainių krašto muziejus nuo 2000 metų veikia buvusio karmelitų vienuolyno pastate, tarpukariu pastatai priklausė 2-ajam artilerijos pulkui. Jame 1929-1935 metais tarnavo leitenantas Jonas Žemaitis-Vytautas – partizanų generolas, 1949-1954 m. ėjęs Lietuvos Respublikos prezidento pareigas. Ant Kėdainių krašto muziejaus pastato iškabinta paminklinė lenta-horeljefas Lietuvos partizanų vado Jono Žemaičio-Vytauto atminimui. Kauno karo mokyklos absolventas Jonas Žemaitis, ilgainiui tapęs okupuotos Lietuvos partizanų vadu ir ėjęs Lietuvos Respublikos Prezidento pareigas, tarpukariu penkerius metus tarnavo Kėdainiuose. Kėdainių kraštas buvo pagrindinė J. Žemaičio-Vytauto vykdomos pasipriešinimo kovos vieta, žinoma, kad Kėdainių krašto miškuose jis žiemodavo. Skulptūrinė projekto dalis patikėta skulptoriui Juozui Šlivinskiui, sukūrusiam Jono Žemaičio paminklinį biustą Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje Kaune. Pasirinktas originalios kompozicijos horeljefas: leitenanto Jono Žemaičio biustas su ažuolo lapais (partizanų generolo simbolis) stovi ant postamento įkomponuotas į pabūklo vamzdžio nuopjovą, kurios viršuje Lietuvos laisvos valstybės simbolis – Vytis, kaip ateities svajonė.

15. Paminklas Povilui Lukšiui (1886 – 1919).

Taučiūnai, Kėdainių r., koordinatės: 55.283884, 24.04665 (WGS).

1919 m. „raudonasis tvanas“ nesulaikomai ritosi per Lietuvą, kol galiausiai nusitaikė į Lietuvos širdimi virtusį Kauną. Kauno lietuviai nesiruošė lengvai atiduoti. Vienu pasipriešinimo židinių tapo Jono Variakojo surinktas pirmasis savanorių būrys, kuris į Kėdainius įžengė sausio 13 d. Vasario 8-osios rytą sustiprinta žvalgyba išvyko Šėtos link. Grupei vadovavo V. Vainauskas, o jo padėjėjas buvo būrininkas Povilas Lukšys. Vyras nė nenujautė, kad tądien jo vardas visiems laikams įeis į Lietuvos istoriją. Prie Taučiūnų kaimo žvalgus netikėtai apšaudė bolševikai. Viena kulka pakirto Povilą Lukšį – jis buvo pirmas Lietuvos karys, žuvęs per Nepriklausomybės kovas. Pirmąjį žuvusį Lietuvos savanorį P. Lukšį priglaudė Šėtos parapijos kapinaitės, vėliau jis buvo perlaidotas Kėdainiuose. Savanoriai sustabdė raudonarmiečius ties Šėta, kelias į Kauną bolševikams buvo užkirstas. Savanorių uniformos antsiuvo trikampį simbolizuojantis paminklas Povilo Lukšio žūties vietoje atidengtas 1929 m. rugsėjo 15 d. Architektas – G. Landsbergis-Žemkalnis. Kėdainių komunistų partijos komiteto nurodymu susprogdintas 1962 m. Sovietmečiu pastatytas kryžius, šalia jo 1989 m. vasario 8 d. pašventintas antrasis kryžius, autorius V. Smagurauskas ir K. Mališauskas. Memorialas atstatytas 1992 metais.

PRIENŲ RAJONAS

16. Veiverių krašto istorijos muziejus, legendinio partizano Juozo Lukšos - Daumanto muziejus

Kauno g. 54, Veiverių mstl., Veiverių sen., Prienų r. sav., www.prienumuziejus.lt/ekspozicija/veiveriu-krasto-istorijos-muziejus.

Ekspozicija skirta garsiam legendiniam partizanui J. Lukšai-Daumantui ir jo šeimai. Pasakojama istorija nuves į skaudžius rezistencijos laikus. Pasinersite į Juozo ir jo žmonos Nijolės romantiškos ir skausmingos meilės istorijos puslapius. Šalia esančiame "Pašto stoties pastatų komplekse" anksčiau veikė mokytojų seminarija. Šiuo metu čia įsikūrusi Kučingio meno mokykla.

17. Poeto Justino Marcinkevičiaus memorialinis kambarys

Kauno g. 2B, Prienai, tel. +370 319 60380, biblioteka@prienai.rvb.lt, www.prienubiblioteka.lt.

Poeto Justino Marcinkevičiaus memorialinis kambarys bibliotekoje atidarytas 2012 m. rugsėjo 28 d. Jame įsikūrė Genovaitės Marcinkevičienės padovanota poeto asmeninė biblioteka, kurioje – 2454 vienetai unikalių dokumentų: knygų, nuotraukų, periodinių leidinių, kitų su įvairiais poeto gyvenimo įvykiais susijusių smulkių spaudinių, kuriuos pats poetas pagarbiai saugojo tarp savo knygų. Daugelis knygų – su dedikacijomis. Memorialiniame kambaryje nuolat veikia fotografijų paroda, vyksta įvairūs bibliotekos renginiai: literatūriniai susitikimai, knygų pristatymai ir kt. Už apytiksliai 7 km yra poeto tėviškė Važatkiamo k., Ašmintos sen., Prienų raj., šalia įsikūręs Pociūnų aerodromas ir Kauno parašiutininkų klubas. Yra galimybė paskraidyti apžvalginiu skrydžiu virš Nemuno kilpų, pasklandyti sklandytuvu arba šokti parašiotu. Netoli poeto tėviškės yra Pagaršvio piliakalnis ir Paukščių stebėjimo vieta.

18. Lietuvos karių, savanorių kapai

Prienų rajono sav., Jiezno sen., Jiezno m., Vilniaus g. Koordinatės: 511702, 6051735 (LKS).

Palaidoti 2-ojo pėstininkų Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo pulko kariai, žuvę 1919-02-10 kautynėse su Sovietų Rusijos kariuomenės daliniais ties Jiezno miesteliu

Taip pat galima aplankyti šalia esančius objektus: Jiezno Šv. Mykolo Arkangelo ir Jono Krikštytojo bažnyčią (Vilniaus g. 2, Jieznas); Dvaro sodybos pastatų kompleksą (Trakų g.7, Jieznas); Stakliškių alaus daryklos salyklo bokštą (Trakų g. 9, Stakliškės, Prienų r).

RASEINIŲ RAJONAS

Minint atkurtos Lietuvos valstybės šimtmetį kviečiame aplankyti žymius objektus, garsinančius Raseinių rajoną: 15-osioms Nepriklausomybės metinėms pastatytą, miesto simboliu laikomą V. Grybo Nepriklausomybės paminklą „Žemaitis“, Raseinių krašto dainiaus, poeto Jono Mačiulio- Maironio tėviškę ir gimtinę, ir Šiluvos miestelį, garsėjantį Švč. Mergelės Marijos apsireiškimu, laikomu vienu iš seniausių apsireiškimų visoje Europoje.

19. V. Grybo paminklas „Žemaitis“

V.Kudirkos g., Raseiniai, www.atraskraseinius.lt

Miesto simbolis, stovintis centrinėje miesto aikštėje. Pastatytas 15-osioms Nepriklausomybės metinėms paminėti, baigtas 1934 m., skulptorius V. Grybas. Skulptūra simbolizuoja lietuvių stiprybę ir atkaklumą kovoje už laisvę. Postamente parašyta „Amžiais budėjau ir vėl nepriklausomybę laimėjau 1918-1933 m.“

20. Maironio tėviškė ir gimtinė

Pasandravio istorinis draustinis, Pagojukų sen., Raseinių r. (atstumas nuo Raseinių miesto – 19,5 km).

Koordinatės: 55.437587, 23.317375 (WGS84), www.raseiniumuziejus.lt.

Raseiniai turi daug garsių vietų ir žmonių, kuriais gali didžiuotis, tačiau vienas reikšmingiausių mūsų kraštui – Jonas Mačiulis-Maironis. Užsukite į Pasandravį ir Bernotus – poeto gimtinę ir tėviškę. Čia rasite plačiausią Lietuvoje išlikusį svirtinį šulinį, Maironio sesers namuose įrengtą muziejų su autentiškais Mačiulių šeimos daiktais, menančiais to meto gyvenimą. Čia vyksta daugybė renginių ir parodų ištisus metus.

21. Šiluvos miestelis

Atstumas nuo Raseinių – 19 km. Koordinatės: 55.530622, 23.219838 (WGS84), www.siluva.lt.

Šiluvos istorija prasideda XV a. ir iki šių dienų neatsiejama nuo Švč. Mergelės Marijos apsireiškimu. Manoma, kad 1608 m. Šiluvoje, buvusios katalikų bažnyčios vietoje, apsireiškė Švč. Mergelė Marija. Tai vienas iš seniausių Europoje apsireiškimų oficialiai pripažįstamų katalikų bažnyčios. Čia stovi XVIII a. Švč. Mergelės Marijos gimimo bazilika ir XX a. Apsireiškimu koplyčia. Didžiajame bazilikos altoriuje kabo XVII a. nutapytas ir malonėmis išgarsėjęs

Šiluvos Dievo Motinos su Kūdikiu paveikslas. 1993 m. popiežius Jonas Paulius II lankėsi Lietuvoje, vizito metu jis meldėsi Šiluvos šventovėje. 2008 m. jam pastatytas paminklas. 2018 m. Šiluva paskelbta mažąja Lietuvos kultūros sostine.

PAILSĖTI

BIRŠTONAS

1. **Baltoji vila.** Žymusis lietuvių rašytojas B. Sruoga tarpukariu gydėsi Birštono kurorte. Čia prieš 70 metų jis atgavo jėgas grįžęs iš Štuthofo koncentracijos stovyklos. Netoli Vytauto parko įsikūrusioje „Baltojoje viloje“ jis per tris mėnesius parašė garsųjį veikalą „Dievų miškas“. Senasis, dar tarpukariu statytas „Baltosios vilos“ pastatas buvo nugriautas XX amžiaus 9 dešimtmetyje, o vietoje jo išdygo mūrinis statinys. „Tulpės“ sanatorijos gyvenamasis korpusas „Baltoji vila“ po rekonstrukcijos naujai atvėrė duris. Čia įrengti jaukūs skirtingų tipų kambariai, o pro visų kambarių langus galima gėrėtis nuostabių Birštono Vytauto parko kraštovaizdžiu, lėta Nemuno upės tėkme, klausytis paukščių, mėgautis ypatinga ir Birštono kurortui būdinga gamtos ramybe. B. Sruogos g. 2, Birštonas, www.tulpe.lt/baltoji-vila/
2. **Kaišiadorių vyskupijos kunigų sanatorija „Tulpė“ (dabar poilsio namai „Domus“),** architektas V. Landsbergis-Žemkalnis, 1937 m. Neabejotinai žymiausias tarpukario Lietuvos architektas Vytautas Landsbergis-Žemkalnis paliko savo pėdsaką ir Birštone. 1937 m. suprojektuotas Kaišiadorių vyskupijos kunigų sanatorijos „Tulpė“ pastatas šiandien laikytinas vienu svarbiausių tarpukario mūrinės architektūros pavyzdžių kurorte. Pastate atsiskleidžia architekto studijų Romoje įtaka. Nors ketvirtuoju dešimtmečiu V. Landsbergis-Žemkalnis sukūrė daugelį ryškių lietuviško modernizmo pavyzdžių, tačiau, kaip rodo ir „Tulpės“ atvejis, jo projektuose modernioji mintis dažnai persipindavo su savitu klasikinių formų panaudojimu. Pastebėtina tai, kad pastarojo pobūdžio braižą architektas dažnai pasirinkdavo projektuodamas pastatus turinčius sąsają su katalikų bažnyčia, taip pabrėždamas tuomet konservatyvų konfesijos požiūrį į architektūrą. Sovietų okupacijos metais pastatas buvo nacionalizuotas, o 1991 m. sugrąžintas pirminiams savininkams. Dabar čia – poilsio namai „Domus“ bei restoranas. Birutės g. 21, Birštonas, <http://hoteldomus.lt/>

JONAVOS RAJONAS

3. **Svečių namai „Jonus“.** J. Ralio g. 2A Jonava, tel. +370 683 38987, www.jonus.lt.
4. **Kaimo turizmo „Survilų“ sodyba.** Yra pirtis, kubilas, basakojų takas, disko golfas, futbolo golfas. Barborlaukio k., Dumsių sen. Jonavos r., tel. +370 349 47072, +370 604 10949, www.rozlaukis.lt.
5. **Dumsiškių sodyba.** Pokylių salė, biliardas, 2 pirtys, vaikų žaidimų aikštelė. Liepų g. 19a, Dumsiškių k., Jonavos r., tel. +370 611 58166, +370 698 85508, info@dumsiskiusodyba.lt, www.dumsiskiusodyba.lt.

KAIŠIADORIŲ RAJONAS

6. **Viešbutis „Bačkonys“.** Bačkonių k., Kaišiadorių r., tel. +370 611 41435, www.backonys.lt.
7. **Konferencijų ir pramogų centras „Pas Radvilą“.** Žaslių g. 34, Gudienos k., Kaišiadorių r., tel. +370 611 53528, www.pasradvila.lt.
8. **Dalios sodyba.** Stasiūnų k., Kaišiadorių r., koordinatės 54.838129, 24.475966 (WGS), tel. +370 687 15256, +370 682 59540, www.daliossodyba.lt.

KAUNO RAJONAS

9. **Viešbutis „Kankorėžis“.** J. Biliūno g. 1, Kačerginės sen., Kauno r., tel. +370 690 40650, info@kacerginehotel.lt, www.kacerginehotel.lt.
10. **Kaimo turizmo sodyba „Papiškiai“.** Papiškių k., Zapyškio sen., Kauno r., tel. +370 37 542250, +370 687 49522, neliuda@gmail.com, www.papiskiai.lt.
11. **Kaimo turizmo sodyba „Altonė“.** Žiedų g. 9, Altoniškių k., Zapyškis, tel. +370 616 09530, +370 620 59025, jurbonke@gmail.com, www.facebook.com/sodybele.

KĖDAINIŲ RAJONAS

12. **Viešbutis „Grėjaus namas“.** Didžioji g. 36, Kėdainiai, www.grejausnamas.lt.

13. **Svečių namai „Novus Rex“**. Didžioji g. 52, Kėdainiai, www.novusrex.lt.
14. **Viešbutis „Smilga“**. Senoji g. 16, Kėdainiai. www.hotelsmilga.lt

PRIENŲ RAJONAS

15. **Visuomenės harmonizavimo parkas**, Vazgaikiemis, Prienų r., 41-asis kelio Kaunas - Alytus kilometras, tel. +370 650 98012, www.harmoniypark.lt.
16. **Pociūnų aerodromas**. Nemuno kilpų regioniniame parke įsikūręs aerodromas, yra, ne tik garsi aviacijos šventovė, bet ir turiningo laisvalaikio pravedimo vieta. Siūlomos paslaugos: kavinė, apgyvendinimas, baseinas, pirtis, paplūdimio tinklinio aikštelė, teniso kortai. Būtina išankstinė registracija. Pociūnų k., Ašmintos sen., Prienų r., tel. +370 650 36036, www.pociunai.lt.

RASEINIŲ RAJONAS

17. **Svečių namai „GHOST“ Bed & Breakfast**. Daugirdo g. 16, Raseiniai, tel. +370 686 63336, info@vaiduoklis.com, www.vaiduoklis.com, www.facebook.com/poilsionamai.resthouse.
18. **Kaimo turizmo sodyba „Pakalnė“**. Kušeliškės k., Šiluvos sen., Raseinių r., tel. +370 615 35222, info@pakalne.lt, www.pakalne.lt.
19. **Restoranas – Viešbutis „Šiluvos karūna“**. Bukoto g. 10A, Šiluva, Raseinių r., tel. +370 618 35888, info@siluvoskaruna.lt, www.siluvoskaruna.lt, www.facebook.com/siluvoskaruna.

PASISTIPRINTI

BIRŠTONAS

1. **Restoranas „Kurhauzas“**. B. Sruogos g. 2, Birštonas, tel. +370 687 23801, www.facebook.com/restoranaskurhauzas/
2. **Restoranas „Old Town Grill“**. Restoranas įsikūręs istorinėje Kaišiadorių vyskupijos kunigų sanatorijoje „Tulpė“ (dabar poilsio namai „Domus“). Restorano interjeras dvelkia tarpukariu, čia neatrasi modernizmo salelių. Viskas tarsi nukeltų į laiką, kai Birštonas buvo mėgstamas aristokratų, paprastų šalies gyventojų, poilsiautojų. Kiekviena restorano detalė dvelkia ramybe, jaukumu. Ant sienų kabantys paveikslai tarsi sako, jog visada Birštonas buvo gražus, patrauklus ir mylimas. Čia ilsėdavosi ne tik paprasti žmonės, bet ir rašytojai, menininkai. Nuostabus oras, čia pat krantus skalaujantis žilagalvis Nemunas, mineralinis vanduo ir sanatorijos – daugeliui buvo atgaiva ir sveikatos pasisėmimo šaltinis. Birutės g. 21, Birštonas, www.facebook.com/restoranasoldtowngrill/.
3. **Restoranas „Seklytėlė“**. Prienų g. 10. LT – 59204 Birštonas, tel. +370 319 65800 www.sonata.lt/seklytele

JONAVOS RAJONAS

4. **Restoranas „Vara“**. Kauno g. 17, Jonava, tel. +370 349 51784, +370 349 53811, www.jonavosvara.eu.
5. **Baras – restoranas „Arma“**. Vytauto g. 15, Jonava, tel. +370 631 26007, www.arosbaras.eu.
6. **Kavinė – baras „Pavėsis“**. Plento g. 13, Jonava, +370 656 46121.

KAIŠIADORIŲ RAJONAS

7. **Restoranas „Bačkonys“**. Bačkonių k., Kaišiadorių r., tel. +370 611 41 435, www.backonys.lt.
8. **Konferencijų ir pramogų centras „Pas Radvilą“**. Žaslių g. 34, Kaišiadorys, tel. +370 611 53 528, www.pasradvila.lt.
9. **Restoranas „Toskana“**. Maistas įvairiausiam skoniui, platus meniu. Yra vaikų kampelis. Gedimino g. 69, Kaišiadorys, tel. +370 346 53653, www.toskana.lt.

KAUNO RAJONAS

10. **Kavinė „Kačerga“**. J.Janonio g. 6, Kačerginė, Kauno r., tel. +370 612 55160 , +370 686 52409, kavinakacerga@gmail.com, www.facebook.com/Kacerga/.

11. **Restoranas ir konferencijų centras „Siesta“**. Restoranas rengia degustacines vakarienes Lietuvos šimtmečiui. Pakrantės g. 4, Vareikonų k., Babtų sen., Kauno r., tel. +370 614 98198, ingrida@saulespilys.lt, <http://restoranassiesta.lt/>.
12. **Restoranas „Raudondvario dvaro oranžerija“**. Restoranui suteiktas tautinio paveldo sertifikatas už tradicinių patiekalų puoselėjimą, autentikos išsaugojimą. Pilies takas 1, Raudondvaris, Kauno r., tel. +370 685 52294, +370 686 82566, info@raudondvariodvaromene.lt, <http://raudondvariodvaromene.lt/>.

KĖDAINIŲ RAJONAS

13. **Restorane „Grėjaus namas“** galima užsakyti Radvilų troškinį. Škotiški motyvai restorano interjere – aliuzija į Kėdainių istoriją, XVII-XVIII a. Kėdainiuose gyveno gausi škotų bendruomenė, o pastato savininkas buvo škotas Jokūbas Grėjus. Didžioji g. 36, Kėdainiai, www.grejausnamas.lt.
14. **Restoranas „Smilga“** siūlo žydų valgių degustacijas: paragausite tradicinių ir šventinių žydų valgių, apie žydų virtuvės ypatumus pasakos istorikė Audronė Pečiulytė. Senoji g. 16, Kėdainiai, www.hotelsmilga.lt.
15. **Kavinė „Raganė“** siūlo paragauti 17 rūšių virtinukų, būdingo Vidurio Lietuvos regionui patiekalo. Sodų g 3A, Sirutiškis, Kėdainių r., www.ragane.lt.

PRIENŲ RAJONAS

16. **Tango pica**. Maistas išsinešimui, pristatymas į namus bei šilta ir jauki vieta pasisėdėti ar pavalgyti. Iš plataus meniu savo patiekalą ras ne vien picų mėgėjai. Vytauto g. 11a, Prienai, tel. +370 646 42288, www.tangopizza.lt.
17. **Seren turkiška virtuvė**. Pasak Andriaus Užkalnio, šioje kebabinėje rasite geriausias kebabus Lietuvoje! Vytauto g. Prienai, tel. +370 600 81995, www.facebook.com/Seren-Turkiska-virtuve-1669399170013286/
18. **Kavinaitė „Pas Močiutę“** visada laukia svečių su skaniais ir šviežiais patiekalais, tikra namine gira ir šiltu aptarnavimu. Vytauto g. 22, Jieznas, Prienų r., www.facebook.com/KavinaitePasMociute/.

RASEINIŲ RAJONAS

19. **Viduklės koldūnai** – tai po ilgo laiko Viduklės miestelyje naujai atgimusi senoji koldūninė. Nepaisant prabėgusių metų – receptūra nepakito, tos pačios patyrusios rankos gamina garsiuosius koldūnus, kad patenkintų išsiilgusių klientų poreikius. Kęstučio g. 36, Viduklė, Viduklės sen., Raseinių r., tel. +370 659 69597, uabvidukele@gmail.com, www.facebook.com/pg/ViduklesKoldunai/
20. **Restoranas „Pasažo namai“**. Sporto g. 14, Raseiniai, tel. +370 656 42456, pasazas1@gmail.com, www.facebook.com/Pasazonamai
21. **Restoranas – Viešbutis „Šiluvos karūna“**. Bukoto g. 10A, Šiluva, Raseinių r., tel. +370 618 35888, info@siluvoskaruna.lt, www.siluvoskaruna.lt, www.facebook.com/siluvoskaruna

LAISVALAIKIS

BIRŠTONAS

1. **Pėsčiomis: Krantinė – centrinis parkas**. Tai miškas mieste, kuriame įrengta skulptūrų ir poilsio takai. Yra krepšinio, vaikų žaidimų, riedlenčių aikštelės, mini golfo takeliai, treniruokliai. Aktyvaus laisvalaikio įrangos nuoma: [@laisvalaikioterapija](https://www.facebook.com/laisvalaikioterapija).
2. **Dviračiais: Birštonas – Žvėrinčiaus ažuolas – Birštonas**. Pažintinis maršrutas po Birštono miestą ir jo apylinkes. Maršruto ilgis – 15 km, visitbirstonas.lt/pramogos-ka-veikti/dviraciu-turizmas/
3. **Pėsčiomis: Nemajūnų amatų centras** (edukacinės programos; „Dzūkiškos bandos“ ir „Lino kelias“) – Nemajūnų Šv. Apaštalo Petro ir Pauliaus bažnyčia – Nemajūnų skardis, visitbirstonas.lt
4. **Kelionės Nemunu**: pasiplaukiojimas laiveliais ir irklentėmis, visitbirstonas.lt
5. **Ekstremalios pramogos: Oro balionais: skrydžiai virš didžiųjų Nemuno kilpų, Birštono, Prienų ir Punios šilo**, skriskimekartu.lt; Wake parkas – vandenlenčių pramogos vandens entuziastams, bei Supai – pasiirstymas irklentėmis Nemunu, [@BirstonasWakePark/](https://www.facebook.com/BirstonasWakePark/)

JONAVOS RAJONAS

6. **Jonavos kultūros centras**. Žeimių g. 15, Jonava, tel. +370 349 51848, www.jkc.lt.

7. **Jonavos krašto muziejus, turizmo informacijos centras.** Galima užsisakyti edukacines programas. J.Basanavičiaus g. 3, Jonava, tel. +370 349 52335, www.jonavosmuziejus.lt, www.jonavatic.lt.
8. **Jonavos slidinėjimo centras.** Joninių slėnis, vakarinis šlaitas, Jonava, tel. +370 349 61636, www.jsc.lt.
9. **Nuotykių parkas UAB "Lokės pėda".** Lokėnėlių k., Jonavos raj., tel. +370 699 21144, www.lokespeda.lt.
10. **Vaikų žaidimų ir švenčių vieta "Pepės vilaitė".** Lokėnėlių k., Jonavos raj. (nuotykių parke "Lokės pėda"), tel. +370 608 76878, www.facebook.com/pepesvilaite/.

KAIŠIADORIŲ RAJONAS

11. **Konferencijų ir pramogų centras „Pas Radvilą“.** Siūlo: biliardą, boulingą, sukūrinę vonią, sauną, važinėjimą keturračiais, žaidimų automatus. Žaslių g. 34, Kaišiadorys, tel. +370 611 53528, www.pasradvila.lt.
12. **Žaslių kultūros ir tradicinių amatų centras.** Tradicinių amatų centras siūlo dalyvauti 15 įvairių edukacinių programų, leisiančių artimiau susipažinti su Lietuvos bei Žaslių apylinkių kultūra. Centre galima išmokti kepti duoną, šakotį, šimtametę tradiciją turintį Žaslietišką kugelį, išmokti gaminti sūrį. Besidomintiems rankdarbiais galima mokytis karpymo iš popieriaus, siūti lėles, verpti, megzti ir dalyvauti kitose programose. Grupės priimamos pagal užsakymus. Vytauto g. 38, Žaslai, tel. +370 346 20 274, +370 650 98 858, <http://www.zasliukc.lt>.
13. **Liutonių baidarių centras.** Siūlo 1-3 dienų žygius paruoštais maršrutais baidarėmis Strėvos upe, stovyklavietyje ant Strėvos upės kranto, VIP-busą, mobilią pirtį. Jovarų g. 30, Liutonių k., Kaišiadorių r., tel. +370 652 86056, +370 652 40649, <http://www.deguciusodyba.prieupes.lt/>.
14. **Kristinos Zazerskienės molio dirbtuvės.** Siūlo susipažinti su moliu, pajausti jo savybes, pabandyti sukurti savo gaminį. Grupės priimamos pagal užsakymus. Liepų g. 4, Lomenių k., Kaišiadorių r., tel. +370 615 49490, <https://www.facebook.com/KZkeramika/>.
15. **Sraigių ūkis „Aspersa“.** Įsikūręs vaizdingoje vietoje netoli Strėvos. Augina Helix Aspersa maxima rūšies sraiges. Siūlo edukacines programas su degustacija. Grupės priimamos pagal užsakymus. Pavuolio k., Kaišiadorių r., tel. +370 686 25226, www.aspersaukis.weebly.com.

KAUNO RAJONAS

16. **Kūrybos ir užimtumo Stuba Zapyškyje.** Įvairios edukacinės programos: aitvarų gamyba, siūlų dažymas augaliniais dažais, skiaučių lėlytės, juostų audimas, augalų antspaudai, vėlimas iš vilnos. Vytauto g. 77, Zapyškis, Kauno r., tel. +370 673 27 274, www.facebook.com/KurybosStubaZapyškyje/.
17. **Pyplių ūkis.** Duonos kepimo edukacija „Kepa kepa stebuklinga duona“ - Pyplių kaime, autentiškoje sodyboje. Visi programos dalyviai patys dalyvauja kepimo procese, kurio metu suformuoja savo kepaluką, jį pašauna į autentišką duonkepę krosnį, o iškepusią - parsiveža namo. Pyplių k., Ringaudų sen., Kauno r., info@pypliuukis.lt, www.pypliuukis.lt.
18. **Prano Mašiotų pasakų parkas.** Edukacinės programos metu susipažinsite su tarpukario vaikų rašytojo Prano Mašiotų kūryba, parko įkūrimo istorija, skulptūromis. Sukursite vaidybinį etiudą pagal apsakymų ištraukas, gaminsite dirbinius iš popieriaus arba medžio, ieškosite Kiškio pyrago. Janonio g. 40, Kačerginė, Kauno r., tel. +370 656 75494.
19. **Žvakių liejimo pamoka.** Pamokos metu susipažinsite su vienu seniausiu amatu – žvakių gamyba. Pamokos dalyviai bus apsupti vasariškai kvėpiančio bičių vaško ir medaus aromato. Edukacinėje pamokoje išlaisvinsite ir atpalaiduosite savo mintis, ištrūksite iš kasdienės rutinos ir pasinersite į meno pasaulį. Pilies takas 1, Raudondvaris, Kauno r., tel. +370 670 39767, info@ekozvakes.lt, www.ekozvakes.lt.
20. **Muilo gamyba.** Užsiėmimo metu dalyviai ne tik išmoks kūrybiškai maišyti ir derinti spalvas, bet ir kaip tikri muilo gamybos ekspertai kurs savo formas ir muilo ornamentus. Visa kūrybinė erdvė kvėpės įvairiais skoniais, kadangi savo muiliuką gardinsime eteriniais kvapniaisiais aliejais. Dalyviai pasigamins švelnius, mėgstamų spalvų bei įdomios formos muiliukus, kuriuos galės išbandyti namuose ir išmuilinti visą šeimą! Pilies takas 1, Raudondvaris, Kauno r., tel. +370 670 39767, info@ekozvakes.lt, www.ekozvakes.lt.

KĖDAINIŲ RAJONAS

21. Edukaciniai užsiėmimai Kėdainių krašto muziejuje, www.kedainiumuziejus.lt.
22. „Ažuoloto partizanai“ - dažasvydis ir šratasvydis, www.azpartizanai.lt.
23. Baidarių nuoma, siūlomi maršrutai kaimo turizmo sodyboje „Gojaus atgaiva“, www.gojausatgaiva.lt.
24. Dviračius nuomoja R. Linevo įmonė „Geri dviračiai“, tel. +370 656 29764.

PRIENŲ RAJONAS

25. **Prienų aerodromas.** Nemuno kilpų regioniniame parke įsikūręs aerodromas, yra ne tik garsi aviacijos šventovė, bet ir turiningo laisvalaikio pravedimo vieta. Siūlomos paslaugos: kavinė, apgyvendinimas, baseinas, pirtis, paplūdimio tinklinio aikštelė, teniso kortai. Būtina išankstinė registracija. Pociūnų k., Ašmintos sen., Prienų r. sav., tel. +370 650 36036, www.pociunai.lt.
26. **Žirgynas Leskavoje,** tel. +370 657 43296, Ateities g. 7, Leskavos k., Prienų r.
27. **Visuomenės harmonizavimo parkas.** 200 ha plote gausu įvairaus dydžio vilų, žirgynas, tarptautinius standartus atitinkantis hipodromas, tvenkiniai maudynėms, estrada, 5+ žvaigždučių Harmony Park viešbutis, traukiantis lankytojus jaukia prabanga, subtilumu, modernumu ir įspūdingu SPA centru. Vazgaikiemis, Prienų r., 41-asis kelio Kaunas - Alytus kilometras, tel. +370 650 98012, www.harmoniypark.lt.

RASEINIŲ RAJONAS

28. **Aštuonračio muziejus.** L. Tamulevičiaus įkurtame privačiame Pšemiso Neveravičiaus aštuonratės muziejuje vykdoma „Žemaitijos kulinarinio paveldo, amatų ir tradicijų“ edukacinė programa. Šiame muziejuje supažindinama su amatais bei kaimo tradicijomis, svečiai vaišinami kastiniu ir bulvėmis su lupenomis, kepami čirvai (margablyniai), kurie patiekiami su keturių rūšių uogienėmis. Vyšnių g. 22, Nemakščiai, Raseinių r., tel. +370 687 49215, astuonratis@gmail.com, www.astuonratis.lt.
29. **Raseinių krašto istorijos muziejus** įkurtas istorinių pastatų komplekse – buvusiuose Arešto namuose-NKVD-MVD kalėjime Nr. 9, kuriame kalinti politiniai kaliniai pirmosios ir antrosios sovietinės okupacijos metu. Čia vykdomos edukacinės programos, kuriomis siekiama supažindinti su Lietuvos, Raseinių krašto istorijos reikšme bei etnokultūra. Muziejus siūlo nusikelti 60 metų atgal į kalėjimo kamerą greta kitų kalinių, kurie nejtiko sovietinei sistemai. Tai padaryti padės ir pojūčius sustiprins virtualios realybės akiniai. Muziejaus g. 3, Raseiniai, tel. +370 428 51191, +370 663 51100, rasiuniumuz@gmail.com, www.rasiuniumuziejus.lt, www.facebook.com/RKIMuziejus/.
30. **Kaimo turizmo sodyba „Pakalnė“** - pramogų ir poilsio slėnis gamtos apsuptyje prie Dubysos upės. Siekiant suteikti viską vienoje vietoje, čia siūlomos įvairios pramogos tiek pasyviai, tiek aktyviai laisvalaikiui: pirtys, kubilas, plaukimas baidarėmis ar plaustu sraunia Dubysos upe, žvejyba ar jodinėjimas žirgais. Pakalnė, Kušeliškės k., Šiluvos sen. Raseinių r., tel. +370 615 35222, info@pakalne.lt, www.pakalne.lt, www.facebook.com/sodybaPakalne/
31. **Raseinių hipodromas** pastatytas 1980 m., 2014 m. renovuotas, visiškai pritaikytas žirginiam sportui. Tai vienintelis hipodromas Baltijos šalyse, tinkamas rengti lygiąsias žirgų lenktynes. Varžybų sezonas prasideda gegužę ir baigiasi spalį. Žirgyne vykdomos jojimo pamokos, kurių metu galima artimiau susipažinti su lenktynėse dalyvaujančiais žirgais. Čia taip pat galima išbandyti vienintelį Lietuvoje žirgų stimulatorių, suteikiantį galimybę pasijusti tikru žokėjumi! Dumšiškių km., Paliepių sen., Raseinių r., tel. +370 674 96385, info@raseiniuhipodromas.lt, www.rasiuniuhipodromas.lt, www.facebook.com/RasiuniuHipodromas.

TRADICINIAI RENGINIAI

BIRŠTONAS

1. **I-asis tarptautinis chorų festivalis „Birštonas Cantant“** (2018 m. gegužės 17-20 d.)
2. **Kurorto šventės renginiai** (2018 m. birželio 8-9 d.)
3. **Diskusijų festivalis „Būtent“** (2018 m. rugsėjo 7-8 d.)

JONAVOS RAJONAS

4. **Joninės.** Birželio 23-iąją vykstantis tarptautinis renginys, populiarinantis senąsias baltiškas lietuviškosios kultūros tradicijas ir paverčiantis Jonavą vienadiene Jonų Respublika. Šventę pajvairina prekybininkų kermošius, amatininkų ir pirtininkų kiemeliai, sūrininkų čempionatas „Šventas Jonas – pieno ponas“, Jonų respublikos prezidento sveikinimai, tradicinė misterija ir kitos pramogos. Joninių šventė Jonavoje pradėta švęsti 1989 metais. Nuo 1990 metų Jonava imta vadinti Jonų ir Janinų sostine. 2005-ųjų metų Joninių Jonavoje metu įkurta simbolinė Jonų Respublika su sostine Jonava, pradėti registruoti Jonų respublikos piliečiai, pagamintas Jonų Respublikos antspaudas. Per 12 metų Jonų respublikoje užsiregistravo piliečių iš

Lenkijos, JAV, Olandijos, Norvegijos, Rumunijos, Ispanijos, Čekijos, Kroatijos, Italijos, Vokietijos ir 21 Lietuvos rajono.

5. **Miesto šventė „Mes mylim Jonavą“** (2018 m. rugpjūčio 11 d.). Visą Jonavos bendruomenę sujungianti šventė. Nuo ryto iki vakaro šurmuliuoja visas miestas: skirtingose vietose organizuojami įvairūs renginiai, akcijos, ir atrakcijos, įmonės, įstaigos ir organizacijos dalyvauja šventinėje eisenoje, kviečia į atvirų durų dienas. Vyksta įvairios mugės, rankdarbių turgelis, gatvės šokių pamokos, poezijos valanda, gatvės krepšinio varžybos, šeimų piknikas ir vakare šventę vainikuoja gimtadienio koncertas su kvietinėmis garsių atlikėjų grupėmis.
6. **Festivalis „Vasara Jonavoje“** (2018 m. birželio 1 d. – rugsėjo 1 d.). Visą vasarą nuo pat birželio pradžios iki rugsėjo mėnesio Joninių slėnyje įrengtoje šiuolaikinėje stacionarioje koncertinėje zonoje organizuojami įvairūs renginiai, pritraukiantys tūkstančius, o kai kurie ir dešimtis tūkstančių žiūrovų. Ruošiant festivalio programą, stengiamasi populiarinti įvairius meno žanrus. Festivalio organizatorių tikslas – kad kultūrinė pasiūla būtų įdomi tiek patiems jauniausiems, tiek vyresniems žiūrovams. Visi festivalio renginiai nemokami. Informacija apie renginius: www.jkc.lt.

KAIŠIADORIŲ RAJONAS

7. **Kaišiadoriečių vienybės dienos** (2018 m. birželio 14-17 d.) - tai pirmasis Kaišiadorių rajono kraštiečių susitikimas, organizuojamas atkurtos Lietuvos valstybės 100-mečio proga. Minėsime Palaimintąjį Teofilijų Matulionį, vyks tarptautinis folkloro festivalis „Žilvitis žaliuoja“, prisistatys verslininkai ir bendruomenės, vyks Antrasis šakočio kepimo čempionatas, įvairios varžybos, edukacijos, koncertai.
8. **Traktorių šventė** (2018 m. birželio 30 d.). Renginys kiekvienais metais vyksta vis kitoje vietoje. Lankytojai galės susipažinti su pačiais įvairiausiais traktoriais, išrinkti gražiausią bei pamatyti seniausią į renginį atriedėjusį traktorių, pamatyti įvairias traktorių varžytuves. Daugiau informacijos: <http://turizmas.kaisiadorys.lt>.
9. **Rudens kraitė** (paskutinė rugsėjo mėnesio savaitė – pirmą spalio mėnesio savaitę). Renginio metu Kaišiadorių centre šurmuliuos mugė, veiks rajono kultūros centrų tautodailininkų, amatininkų bei ūkininkų kiemeliai, koncertuos įvairūs kolektyvai. Daugiau informacijos: <http://turizmas.kaisiadorys.lt>.

KAUNO RAJONAS

10. **Respublikinė šventė „Aitvarai žemei ir dangui“** (2018 m. gegužės mėn. 12 d.) - tai nepakartojama šventė, kuri vyksta antrą gegužės mėnesio šeštadienį prie Nemuno ir Zapyškio bažnyčios (Muziejaus g.1, Zapyškis), kurios metu išgirsite Zapyškio bažnyčios ir miestelio istorines detales, o apsižvalgę aplinkui pagausite vėją aitvarams. Kiekvienas dalyvis dekoruos savo aitvarą, kurio pagalba pakels savo svajones į padangę. www.facebook.com/aitvarufestivalis/.
11. **Iškilmingas Valstybės dienos minėjimas** - liepos 6 d. Raudondvario dvare iškilmingai švenčiama Valstybės diena, giedama „Tautiška giesmė“ (Pilies takas 1, Raudondvaris).
12. **Rudens sambariai** (2018 m. rugsėjo mėn. 8 d.) – tradicinė Kauno rajono derliaus šventė, kuri vyksta kasmet antrą rugsėjo šeštadienį Raudondvario dvare. Šventės metu pakaunės seniūnijos stengiasi kuo išradingiau pristatyti metų derlių ir savo krašto privalumus (Pilies takas 1, Raudondvaris).

KĖDAINIŲ RAJONAS

13. **Džiazo festivalis „Broma Jazz“**. Vieną rugpjūčio mėnesio savaitgalį Kėdainių senamiestyje karaliauja džiazas. Išskirtinis festivalio bruožas – skirtingi džiazo stiliai ir džiazo sintezė su kitais muzikos stiliais bei menų disciplinomis, taip pat kultūrinių renginių įvairovė. Viena iš Kėdainių senamiesčio gatvių pavadinta Džiazo vardu – pirmoji ir kol kas vienintelė Lietuvoje!
14. **Agurkų šventė** vyksta antrąjį liepos mėnesio šeštadienį (2018 m. liepos 14 d.). Daržininkystė, ypač agurkų auginimas suklestėjo XIX amžiuje. Didžioji dauguma daržininkų buvo žydai. Ilgainiui Nevėžio terasos virto agurkų plantacijomis. Agurkų verslas klestėjo tarpukariu ir sovietmečiu. Šventės metu vyksta mugė, koncertai, šeiminių varžytuvės, jos akcentas – patiekalų iš agurkų degustacijos.

PRIENŲ RAJONAS

15. **Prienų vasaros šventė** (2018 m. gegužės 19 d.). Daugiau informacijos: www.prienaikc.lt.
16. **Aviacijos šventė Pociūnuose** (2018 m. liepos 21 d.) - tai DIENA SU AVIACIJA! Kauno parašiutininkų klubas kviečia susiburti Pociūnų aerodrome ir turiningai praleisti savaitgalį! Dalyvių laukia: aviacinės technikos

paroda, šventėje dalyvaus karinės oro ir specialiųjų operacijų pajėgos. Danguje matysite aukštojo pilotažo meistrų pasirodymus, nuobodžiauti neleis parašiutininkų šuoliai.

- 17. Prienų krašto rudens mugė Prienuose** (2018 m. rugsėjo 29 d.). Rudeninėje šventėje kiekvienas gali atrasti sau tai, ko nori. Seniūnijų ir bendruomenių kiemeliuose pristatomas Prienų krašto savitumas – vykdomos įvairios edukacinės programos, demonstruojami amatai, kulinarinis paveldas. Šventinę nuotaiką kuria meno kolektyvai. Žiūrovus ir dalyvius džiugina nuotaikingos bendruomenių komandų varžytuvės.

RASEINIŲ RAJONAS

- 18. Mindaugo karūnavimo dienos minėjimas** (2018-07-06). Molavėnų-Graužų piliakalnių kompleksas (Molavėnų km., Nemaščių sen., Raseinių r., koordinatės: 55.447917, 22.868694) yra išskirtinis savo dydžiu ir sudėtingu inžineriniu įrengimu. Legendomis ir padavimais apipinti iki šių dienų puikiai išsilaikę piliakalniai. Čia kiekvieną liepos 6-ąją tradiciškai rengiamas Mindaugo karūnavimo dienos minėjimas, sutraukiantis gausybę žmonių, kuriems karūnavimo proga dovanojamas įspūdingas spektaklis. Renginys yra nemokamas, organizatoriai taip pat siūlo nemokamą pavežėjimą. Daugiau informacijos: www.renginiairaseiniuose.lt.
- 19. Šiluvos atlidai** (2018-09-07 – 2018-09-15) Kasmet čia apsilanko 50-75 tūkst. tikinčiųjų. Atlaiduose rengiamos katechezės, konferencijos, kultūrinė programa. Kasmet artėjant atlidams skelbiama išsami dienų programa, kviečianti į atlaidus atvykti įvairių tarnysčių, profesijų, amžiaus tikinčiuosius. Švenčiamos LR kariuomenės, policijos, medikų, katalikiškų bendruomenių, kunigų ir vienuolių, šeimų ir jaunimo dienos. Daugiau informacijos: www.siluva.lt.
- 20. Tradicinė Rudenėlio šventė** (2018-09-22), vykstanti Raseinių mieste - skirta visai šeimai, kasmet programoje numatoma įvairių veiklų, užsiėmimų ir pramogų. Šventėje vyksta mugė, atlikėjų pasirodymai, atrakcijos ir edukacinės programos vaikams. Skatinant tarpusavio bendravimą ir bendradarbiavimą, čia dalyvauja Raseinių r. kaimų bendruomenės, politinės partijos ir kitų organizacijų atstovai. Daugiau informacijos: www.renginiairaseiniuose.lt.

Kelionių žaidimas ŠIMTMEČIO REGIONAS

Taisyklės

Švęsdami Lietuvos atkūrimo šimtmetį, pažinkime savo krašto istoriją keliaudami!

Kauno regionas kviečia apsilankyti **Birštono kurorte, Jonavos, Kaišiadorių, Kauno, Kėdainių, Prienų ir Raseinių rajonuose** – kur keliautojų laukia **21 Šimtmečio objektas**, liudijantis Lietuvos kūrimosi istoriją ir kovas už laisvę! Šimtmečio regiono maršrute keliautojai taip pat ras vietas, kuriose siūloma susipažinti su senaisiais amatais, kultūriniu ir kulinariniu paveldu, pailsėti istorinėse vietose ar pasistiprinti geriausiose regiono kavinėse!

Visa informacija apie kelionių žaidimą ŠIMTMEČIO REGIONAS (žemėlapis su visais objektais, dalyvavimo sąlygos) – Facebook grupėje **Šimtmečio regionas** ir tinklapyje www.krda.lt.

Šimtmečio regiono žemėlapis taip pat rasite Kauno regiono turizmo informacijos centruose ir internetiniuose puslapiuose: Birštono turizmo informacijos centre (B.Sruogos g. 4, Birštonas, www.visitbirstonas.lt); Jonavos turizmo informacijos centre (J. Basanavičiaus g. 3, Jonava, www.jonavatic.lt); Kaišiadorių turizmo ir verslo informacijos centre (Gedimino g. 48, Kaišiadorys, <http://turizmas.kaisiadorys.lt>); Kauno rajono turizmo ir verslo informacijos centre (Pilies Takas 1, Raudondvaris, Kauno rajonas, www.kaunorajonas.lt); Kėdainių turizmo ir verslo informacijos centre (Didžiosios Rinkos a. 6, Kėdainiai, www.kedainiutvic.lt); Prienų rajono savivaldybės administracijoje (Laisvės a. 12, Prienai, www.prienai.lt); Vėšl „Atrask Raseinius“ (Vytauto Didžiojo g. 17, Raseiniai, www.atraskraseinius.lt).

Kaip tapti žaidimo dalyviu ir laimėti prizą?

- Keliaukite po Kauno regioną
- Lankykite *Šimtmečio objektus*
- Fotografuokitės prie *Šimtmečio objektų*
- Dalinkitės savo įspūdžiais Facebook grupėje **Šimtmečio regionas**
- Registruokitės žaidime, atsiųsdami aplankytų objektų nuotraukas bei savo vardą, pavardę ir kontaktinį telefono numerį elektroniniu paštu info@krda.lt

Dalyvių registracija – iki 2018 m. lapkričio 11 d.

SVARBU! Norint laimėti žaidimo prizą, būtina aplankyti bent 3 *Šimtmečio objektus* iš 3 skirtingų savivaldybių.

Žaidimo trukmė – 2018 m. balandžio 03 d.- 2018 m. spalio 31 d.

Koks yra prizas?

Pagrindinis prizas – 3 dienų 2 naktų poilsis su pusryčiais 4 asmenims kaimo turizmo sodyboje Kauno regione.

Prizų laimėtojai bus išaiškinti iškilmingame žaidimo uždarymo vakare, į kurį pakviesime visus užsiregistravusius dalyvius.

Dalyviai, kurie aplankys visus *Šimtmečio objektus* (jų yra 21) ir atsiųs tai patvirtinančias nuotraukas, bus apdovanoti papildomais prizais.

Žaidimo ŠIMTMEČIO REGIONAS organizatoriai – VšĮ Kauno regiono plėtros agentūra.

Žaidimo partneriai:

- Birštono turizmo informacijos centras
  - Jonavos turizmo informacijos centras
  - Kaišiadorių turizmo ir verslo informacijos centras
  - Kauno rajono turizmo ir verslo informacijos centras
  - Kėdainių turizmo ir verslo informacijos centras
  - Prienų rajono savivaldybės administracija
  - VšĮ „Atrask Raseinius“
- Akcijoje gali dalyvauti vyresni nei 18 metų asmenys.
  - Jeigu pateiksite ne visus, neteisėtus ar klaidingus įrodymus apie aplankytas vietas arba užsiregistruosite žaidimui vėliau nei 2018 m. lapkričio 11 d. – jūsų dalyvavimas nebus patvirtintas.
  - Dalyvaujant žaidime sutinkate, kad jūsų atsiųstos nuotraukos gali būti naudojamos reklaminiams tikslams arba viešai skelbiamos žaidimą organizuojančių bei joje dalyvaujančių įstaigų ir organizacijų internetiniuose puslapiuose, socialiniuose tinkluose ar kitose viešosios sklaidos priemonėse.
  - Žaidimo ŠIMTMEČIO REGIONAS organizatoriai pasilieka teisę keisti žaidimo sąlygas arba nutraukti jį bet kuriuo etapu, jeigu susiklostytų nuo jų valios nepriklausančios aplinkybės.